

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตร
นิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบ
การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

Development of learning achievement in property law of bachelor of
law students at Srinakharinwirot University by using the flipped
classroom model

รัฐสภา จุริมาศ^{1*} ประภากร วงศ์ใหญ่²

Rattasapa Chureemas^{1*}, Prapakorn Wongyai²

วันที่รับบทความ (Received)

5 พฤศจิกายน 2564

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised)

29 มิถุนายน 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

29 มิถุนายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่เรียน
วิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียน
กลับทาง (Flipped Classroom) และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของ
นิสิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง
(Flipped Classroom) กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ ที่
ลงทะเบียนเรียนรายวิชา นต211 กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน
ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม (Sampling
Unit) แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่
ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง และ
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง เรื่อง
กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-
test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent) การหาคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (RG)

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, Email : rattasapa@g.swu.ac.th

² นักวิจัยอิสระ สาขาการศึกษาภาษาไทย

ผลการวิจัยพบว่า

1. พัฒนาการทักษะการเรียนรู้ของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่เรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) อยู่ในระดับสูง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน, ห้องเรียนกลับทาง, กฎหมาย

Abstract

The objectives of this research were develop the learning skills of the bachelor of law students who study property law by organizing learning outside the classroom by using a flipped classroom learning management model. Comparing the learning achievements of property law students of bachelor's degree programs before and after studying by using the flipped classroom learning management model. An undergraduate student Faculty of Social Sciences who registered for the course of LAW211 Law on Property of 59 students, in the first semester of the academic year 2021 were obtained by Cluster Random Sampling using the classroom as a sampling unit (One-Group Pretest- Posttest Design). The research instruments consisted of a learning management plan using a flipped classroom learning management model; a pre-and post-study achievement test with a flipped classroom learning management model on Property Law. The data were statistically analyzed through mean, standard deviation, t-test for dependent sample and the content analysis

The results of this research were as follows:

1. Development of learning skills of bachelor law students studying property law by learning outside the classroom Using a flipped classroom learning management model at a high level.

2. The learning achievement of Property law students of the Bachelor of Law program Faculty of Social Sciences After learning, using the Flipped Classroom learning management model was higher than before. statistically significant at the level .05

Keywords: Achievement in property law course, Flipped Classroom, Law

บทนำ

วิชา นต 211 หมายความว่าด้วยทรัพย์สิน เป็นรายวิชาที่บรรจุในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ว่าด้วยศึกษา ความหมาย ประเภท และความสัมพันธ์ของทรัพย์สินและบุคคลสิทธิ กรรมสิทธิ์และกรรมสิทธิ์รวม วิเคราะห์การ ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ การใช้สิทธิและข้อจำกัดการใช้สิทธิ สิทธิการครอบครอง ภาระจำยอม ทรัพย์สินอื่น ๆ วิเคราะห์คำพิพากษาฎีกาที่สำคัญ เพื่อให้บัณฑิตได้ศึกษาข้อกฎหมายต่าง ๆ สามารถเข้าใจและศึกษาค้นคว้าต่อได้ เพื่อให้บัณฑิตได้ฝึกหัดวินิจฉัยข้อเท็จจริงและปรับบทกฎหมายให้ถูกต้อง รวมไปถึงเพื่อให้บัณฑิตเข้าใจสิทธิและหน้าที่ ของตน และสิทธิหน้าที่ของผู้อื่นเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานธุรกิจ ส่วนรวม สังคมไม่ว่าจะอยู่ สถานะใด การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา วิชา นต211 หมายความว่าด้วยทรัพย์สิน ที่ผ่านมาอาจารย์หรือ ผู้สอนได้วัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชานี้พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ วิธีการบรรยาย (Lecture-based Learning) เป็นหลักอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพึงพอใจ

การแก้ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน เป็นหน้าที่ของอาจารย์ หรือผู้สอนที่จะต้องค้นหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม อันจะช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยในปัจจุบันโลกอยู่ในช่วงศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นและดำเนินไป ตามพลวัต การจัดศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการจัดการเรียน การสอนใหม่เพื่อให้เท่าทันต่อการพัฒนาของโลกเช่นเดียวกัน แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงมุ่งเน้น พัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพ มีความรู้ มีความสามารถในการดำเนินชีวิต สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แนว ทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเอง หรือพูดใหม่ว่าครูต้องไม่สอน แต่ต้อง ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบ ลงมือทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดภายในใจและสมองของตนเอง (วิจารณ์ พานิช. 2555: 15)

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวคิดที่จะสร้างประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนใน โลกศตวรรษที่ 21 โดยที่ครูไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้สอนอีกต่อไป แต่จะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญมีหลายวิธี ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นหนึ่งในวิธีการ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเช่นกัน และเป็นหนึ่งวิธีที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ได้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) คิดค้นโดยโจนาธาน เบิร์กแมน และ แอรอน แซม คุณครูวิชาเคมี โรงเรียน Woodland Park รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยแนวคิดหลัก ของ “ห้องเรียนกลับทาง” คือ เรียนที่บ้านทำการบ้านที่โรงเรียน กล่าวคือ เป็นการนำสิ่งเดิมที่เคยทำในห้องเรียน ไปทำที่บ้าน และนำสิ่งที่เคยถูกมอบหมายให้ทำที่บ้านมาทำในห้องเรียนแทน เช่น ผู้สอนจัดทำวีดิทัศน์ให้ผู้เรียน ไปดูหรือศึกษาล่วงหน้าที่บ้าน เมื่อมาเข้าชั้นเรียนในวันถัดมาผู้เรียนจะซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ และลงมือทำงานที่ ได้รับมอบหมายโดยมีผู้สอน คอยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ (กุลิสรา จิตรชญาวนิช และเกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ คงเจริญ. 2563: 33) และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางไป ใช้ของณัชรินา อุเส็น (ณัชรินา อุเส็น. 2559: 75-89) กาญจนา จันทร์ช่วง (กาญจนา จันทร์ช่วง. 2560: 57-61)

และสุภาพร สุตบัณฑิต (สุภาพร สุตบัณฑิต. 2557: 74-81) พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตจึงได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา นต211 กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) และส่งเสริมให้นิสิตเป็นผู้ที่มีทักษะการแสวงหาความรู้โดยตนเอง มีทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ รวมถึงส่งเสริมให้นิสิตเกิดทักษะและความรู้ที่จะสามารถนำไปใช้ในชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตที่เรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจหลังการจัดการเรียนรู้ออนไลน์โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ออนไลน์โดยมีผลการเรียนที่ดีขึ้นและนิสิตเข้าใจและสามารถศึกษาค้นคว้าในเรื่องดังกล่าวได้ดีขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
นิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา นต211 กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)
  - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต
3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
ศึกษาความหมาย ประเภท และความสัมพันธ์ของทรัพย์สินและบุคคลสิทธิ กรรมสิทธิและกรรมสิทธิ์รวม วิเคราะห์การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ การใช้สิทธิและข้อจำกัดการใช้สิทธิ สิทธิการครอบครอง ภาระจำยอม ทรัพย์สินอื่น ๆ วิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาที่สำคัญ

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง เรื่อง กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน

กรอบแนวคิดการศึกษา

วิธีการวิจัยหรือระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยฉบับนี้ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง

(Flipped Classroom)

2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

นิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนราย วิชา นต211 กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง จำนวน 13 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 39 ชั่วโมง

3.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง เรื่อง กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ โดยทั้ง 2 ฉบับมีการใช้ข้อสอบที่เหมือนกัน แต่มีการลำดับข้อและสลับตัวเลือกที่แตกต่างกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ตามแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design)

4.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ในครั้งที่ 1 โดยใช้เวลา 3 ชั่วโมง จากนั้นนำแบบทดสอบไปตรวจแล้วบันทึกผลการทดสอบเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. วิเคราะห์ข้อมูล

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 25.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) 2.75 แต่ก่อนจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 18.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) 4.48.

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. พัฒนาการทักษะการเรียนรู้ของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่เรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน ด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) อยู่ในระดับสูง โดยมีผลการเรียนที่ดีขึ้นและนิสิตเข้าใจและสามารถศึกษาค้นคว้าในเรื่องดังกล่าวได้ดีขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ด้วยทรัพยากรของนิสิตหลักสูตร นิติศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พัฒนาการทักษะการเรียนรู้ของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตที่เรียนวิชาภูมิศาสตร์ด้วยทรัพยากร ด้วยการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) อยู่ในระดับสูง โดยมีผลการเรียนที่ดีขึ้นและนิสิตเข้าใจและสามารถศึกษาค้นคว้าในเรื่องดังกล่าวได้ดีขึ้น

2. ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ด้วยทรัพยากรของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากที่บ้านที่ได้รับผ่านการเรียนด้วยตนเองจากสื่อวีดิทัศน์ นอกชั้นเรียนหรือที่บ้าน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกตินั้นจะเป็นการเรียนแบบสืบค้นความรู้ที่ได้รับร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือชี้แนะ (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2557) รวมทั้งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้แบบองค์รวม ทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาสติปัญญา ความสามารถ และทักษะการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนอย่างลึกซึ้งทุกแง่มุม อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นการดำเนินการที่มีขั้นตอนดำเนินการพื้นฐานจากแนวคิดของนักการศึกษาทุกขั้นตอน (กุลิสรา จิตรชญาวนิช และ เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ คงเจริญ, 2563) กล่าวคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม เป็นขั้นตอนเริ่มต้นให้นิสิตหรือผู้เรียนเตรียมตัวให้พร้อม โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิด จากเรื่องที่กำลังจะเรียนถัดไป โดยได้กำหนดให้เป็นขั้นนำในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ดังเช่น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอความรู้ที่ศึกษาเรียนรู้ เป็นการให้ผู้เรียนได้นำเสนอความรู้ เกี่ยวกับบทเรียนหรือเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในขั้นสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ขั้นที่ 3 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการให้ผู้เรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับ บทเรียนหรือเนื้อหาที่ได้ไปศึกษาเรียนรู้มาจากที่บ้าน โดยเปิดโอกาสได้ซักถามปัญหา หรือข้อสงสัยต่าง ๆ รวมทั้งผู้สอนจะต้องช่วยตั้งคำถามต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในขั้นสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือปฏิบัติงาน เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ให้บรรลุตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ ได้แก่ ทำแบบฝึกหัด สร้างชิ้นงาน โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในชั้นสอน (ปฏิบัติกิจกรรม) ในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นการให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในชั้นสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ที่ 13 ให้นิสิตนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปบทเรียน ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับบทเรียน หรือเนื้อหาที่เรียน และผู้สอนมอบหมายสื่อการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่จะเรียนในบทเรียน โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในขั้นสรุปในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

เมื่อนิสิตได้เรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวแล้วจะสามารถเข้าถึงเนื้อหาผลเรียนได้ด้วยตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินในระดับดีมากจึงถือว่าเหมาะสมที่จะนำมาประกอบการเรียนการสอนต่อไป เนื่องจากเป็นการเสริมสร้างให้นิสิตได้ทบทวนบทเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นกลวิธีจัดกระบวนการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับทั้งทฤษฎี และการปฏิบัติ ซึ่งส่งเสริมผ่านประสบการณ์ตรงของตนเองซึ่งผู้สอนสามารถสอดแทรกกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองที่บ้านอย่างหลากหลาย จึงควรมีการกำหนดเวลาและกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยจัดเวลาให้พอดีและต่อเนื่อง เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา จันทร์ช่วง. (2560). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- กุลิสรา จิตรชญาวัฒน์, และเกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ คงเจริญ. (2563). **วิธีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤตณุ วิเศษประสิทธิ์. (2561). **ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิดบูรณาการแนวคิดห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวาล แพร่ตกุล. (2536). **เทคนิคการวัดผล**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ณชีรีนา อุเส็น. (2559). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (การสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์). ปัตตานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). **รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน**. ปรินญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พีระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์. (2561). **ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับ การศึกษาแบบเชิงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทย และความสุขในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ตลาดาพับลิเคชั่น จำกัด.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2540). **รวมบทความทางการประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). **วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร สุตบัณฑิต. (2557). **การเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อการเรียน เจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) และกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). **แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนาวิชาชีพครู.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2557, พฤศจิกายน 5). **ห้องเรียนกลับทางห้องเรียนมิติใหม่ในศตวรรษที่ 21**. [ออนไลน์] จาก <http://www.mbuisc.ac.th/phd/academic/flipped%20classroom2.pdf>. [สืบค้นข้อมูลเมื่อ 06 สิงหาคม 2564]

อมรรัตน์ รัชตะทวีกุล. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทางที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุทุมพร จามรมาน. (2535). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะผู้เรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ฟีนีเพล็กซ์ซิ่ง.

Anastasi, Anne. (1982). *Psychological Testing*. 6 th.ed. New York : Macmillan. Publishing Co. Inc.

Eysenck, J., Arnold, W., and Meili, R. (1972). *Encyclopedia of Psychology*. London : Search Press Limited

Gagne, R. M. (1970). *The Condition of Learning*. New York : Holt, Rinchart and Winston.